

Treoir maidir le Caighdeáin Íosta i ndáil le Cóiríocht Chónaithe ar Cíos

De réir an dlí, ní mór do thiarnaí talún a chinntiú go dtugann a n-áitreabh ar cíos timpeallacht shábháilte agus shláintiúil do thionóntaí chun cónaí ann agus na híoschaighdeáin a chomhlíonadh. Is iad na húdaráis Áitiúla atá freagrach as na Rialacháin a fhorfheidhmiú. Mura gcomhlíonann do mhaoin na Caighdeáin Íosta seo, mar thiarna talún, d'fhéadfaí tú a ionchúiseamh. Tháinig caighdeáin nua i bhfeidhm ar an 1ú Bealtaine 2019 agus tugann an t-eolas thíos achoimre ar na Caighdeáin Íosta agus leagann sé béim ar na hoibleagáidí nua atá ar thiarnaí talún. Níl gach caighdeán infheidhme maidir le CTCanna (comhlachais tithíochta) nó údaráis áitiúla, le haghaidh tuilleadh sonraí déan teagmháil le d'údarás áitiúil, le do thoil.

1

Ní mór don fhoirgneamh a bheith saor ó thais agus i ndeis mhaith struchtúrach (go himheánach agus go seachtrach).

2

Ní mór uisce te agus fuar a bheith ar fáil don tionónta/do na tionóntaí.

▶ Ba chóir áiseanna sláintiúchta a scaradh ó sheomraí eile sa teach, agus ní mór dóibh a bheith i riocht sábháilte, aeráilte go maith agus in ordú maith oibre.

3

Ní mór aeráil agus téamh leordhóthanach a bheith i ngach seomra, ar féidir leis an tionónta/na tionóntaí é/iad a rialú.

4

I gcás léasanna níos lú ná 10 mbliana, ní mór d'fhearais a bheith in ord maith agus sábháilte oibre. Iarta 4 fháinne, oigheann, greille, cuisneoir/reoiteoir, ní mór micreathonn agus doirteal a sholáthraíonn uisce óil sábháilte, uisce te agus draenáil leordhóthanach a sholáthar. Ní mór stóráil leordhóthanach a bheith iontu freisin chun bia agus táirgí glantacháin a stóráil ar leithligh.

I gcás léasanna is faide ná 10 mbliana,, tá feidhm ag an méid thuas agus ní mór do theaghaisí saoráidí a sholáthar chun earraí bána a shuiteáil, ach ní gá earraí bána a sholáthar.

5

Ba chóir go mbeadh sreangú leictreach, píopaí gáis agus uisce i ndeis mhaith.

▶ Ba chóir go mbeadh aláram aonocsaíde carbóin ag réadmhaoine, nuair is gá. Ba chóir go mbeadh siad seo in áiteanna oiriúnacha agus in ord maith oibre.

11

Ní mór faisnéis a sholáthar do thionóntaí ar an réadmhaoin, ar sheirbhísí tógála, ar fhearaí agus a gceanglais chothabhála.

10

Ba chóir go mbeadh téitheoir seasta buan i ngach seomra folctha nó seomra folctha a chothabháiltear i gceart. Ba chóir an seomra folctha aeráilte i gceart.

9

Ní mór srianta sábháilteachta oiriúnacha a bheith ceangailte d'fhuinneog ina bhfuil oscailt trínar féidir le duine titim agus bun na hoscailte níos mó ná 1400mm os cionn leibhéal na talún seachtraí. Ní mór do srianta sábháilteachta oiriúnacha an fhuinneog a dhaingniú go leordhóthanach chun titim den sórt sin a chosc. Srianta so-ghlasáilte nach féidir a scaoileadh ach le heochracha inbhainte nó níor cheart uirlisí eile a fheistiú ar chodanna oscailte fuinneoige.

8

Ní mór soilsiú nádúrtha agus soilsiú saorga leordhóthanach a bheith ag gach seomra ináitrithe.

7

I gcás nach bhfuil rochtain ar chló / gairdín, ní mór rochtain ar shaoráidí níocháin comhchoiteanna, amhail meaisín níocháin agus triomadóir, a chur ar fáil.

6

I dtithe ní mór go mbeadh rochtain ar blaincáid dóiteáin agus córas braite dóiteáin agus aláráim.

▶ I bhfoirgnimh ilaonad, ní mór córas braite dóiteáin agus aláráim, plean aslonnaithe éigeandála agus soilsiú éigeandála a bheith ann i gcomhlíonadh. Tá sé tábhachtach trealamh sábháilteachta dóiteáin a chothabháil.

Foinse: Rialacháin na dTithe (Caighdeáin do Thithe ar Cíos), 2019.

Treoir Eolais Sábháilteachta do Thiarnaí Talún

Tá sé an-tábhachtach go mbeadh tiarnaí talún ar an eolas faoina bhfreagrachtaí maidir le sábháilteacht, go háirithe maidir le sábháilteacht ó dhóiteán. Déantar cur síos sa treoir thíos ar na riachtanais sábháilteachta ó Rialacháin na dTithe (Caighdeáin do Thithe ar Cíos), 2019. Ní mór do thiarnaí talún Achtanna na Seirbhíse Dóiteáin (1981 agus 2003) a chomhlíonadh freisin agus ba cheart dóibh tagairt a dhéanamh don treoidhoiciméad 'Treoir maidir le Sábháilteacht ó Dhóiteán in Árasáin agus Seomraí Suí is Leapa'.

Sábháilteacht Tine

I dtithe, ní mór córas oiriúnach neamhspleách braite dóiteáin agus aláraim agus blaincéad dóiteáin suite go cuí a bheith ann. Moltar aláraim dheataigh a bheith sreangaithe le ceallraí ar ais nó a bheith á n-oibriú le ceallraí neamhspleách 10 mbliana.

Sábháilteacht i bhFoirgnimh Ilaonad

- ▶ Ní mór córas oiriúnach braite dóiteáin agus aláraim a chur ar fáil i **gcomhlímistéir** i bhfoirgneamh ilaonad.
- ▶ Tá sé tábhachtach an trealamh agus an soilsiú sábháilteachta dóiteáin ar fad a chothabháil.
- ▶ Ní mór aláram deataigh sreangaithe príomhlíonra atá suite go cuí a bheith ag gach aonad.

Soilsiú éigeandála

Ní mór soilsiú éigeandála a chur ar fáil i ngach **comhlímistéir** i bhfoirgneamh ilaonad.

Fuinneoga

Ní mór srianta sábháilteachta oiriúnacha a bheith ceangailte d'fhuinneog ina bhfuil oscailt trínar féidir le duine titim agus bun na hoscailte níos mó ná 1400mm os cionn leibhéal na talún seachtraí. Ní mór do srianta sábháilteachta oiriúnacha an fhuinneog a dhaingniú go leordhóthanach chun titim den sórt sin a chosc. Srianta soghlasáilte nach féidir a scaoileadh ach le heochracha inbhainte nó **níor cheart** uirlisí eile a fheistiú ar chodanna oscailte fuinneoga.

Sábháilteacht Aonocsaíde Carbóin

Beidh i ngach teach, i gcás inar gá, gairis atá suite go hiomchuí chun aonocsaíd charbóin a bhrath agus a aláram.

Fearais

Coinneofar gach fearas i riocht sábháilte, in ordú maith oibre agus i ndea-dheisiúchán.

Sábháilteacht Tine

Ní mór córas oiriúnach braite dóiteáin agus aláraim, blaincéad dóiteáin agus plan aslonnaithe éigeandála a bheith ag gach aonad neamhspleách i bhfoirgneamh ilaonad*.

Aerú

Ba cheart saoráidí oiriúnacha agus leordhóthanacha a bheith i seomraí chun múch a bhaint go sábháilte agus isteach san aer seachtrach i gcásanna ina n-úsáidtear fearas tairgthe teasa.

Aerú

Ba chóir go mbeadh aeráil leordhóthanach ag gach seomra ináirithe.

Sábháilteacht Gáis agus Leictreachais

Ba cheart suiteálacha chun gás, ola agus leictreachas a sholáthar, lena n-áirítear píobair, saoráidí stórála agus boscaí dailte leictreachais, a choinneáil i ndea-dheisiú agus in ord oibre sábháilte.

* Ciallaíonn foirgneamh ilaonad foirgneamh ina bhfuil 2 theaghais nó níos mó a roinneann rochtain choiteann.